Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 3148

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Trung-Bắc Tân-Văn	Trung-Bắc Chủ-Nhật	Đàn Bà Mới	Nam-Phong	Notre-Quête
Một năm	$ 16.00	$ 6.00	$ 4.50	$ 6.00	$ 4.00
Các lãng-xa					
Các công-sở	»	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Lettres, lettres et lettrines à la rédaction seulement. Mandats, adressés au directeur
61, 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur-Gérant : E.H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHAM-HUY-LUC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Adresse Télégraphique
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

Une seule insertion	0,30 le c/m
Par contrat annuel	
Par centimètre et par insertion	0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page	2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales	1$50 le c/m

4e page

On traite à forfait pour les contrats importants.

Ngày tết ở nước mình

Tết là gì? Là cái ngày đầu hết trong một năm. Từ xưa đến nay, đời nào nước nào cũng vậy, vì việc người ta thay đổi, có thứ tự hoãn cấp, có thời kỳ trước sau, mà người ta làm việc có một cái mối liên can không thể đời nhau được với thì giờ, nên đối với thì giờ phải có định ra cái thứ phù hiệu gì để ghi nhớ cái việc của mình làm những cái gì trước, cái gì sau, cái gì cấp, cái gì hoãn; các thứ phù hiệu ấy là từng giờ, là từng ngày, là từng tháng, là từng năm, là từng đời ba mươi năm một, là từng hội sáu mươi năm một, là từng thế-kỷ một trăm năm một; từng giờ từng ngày từng tháng đề-chỉ những cái thì giờ ngắn hơn, từng đời, từng hội, từng thế-kỷ để chỉ những cái thì giờ lâu hơn, đến từng năm là cái thì giờ không ngắn mà cũng không lâu, cái việc của người ta làm phần nhiều có thể kể từng năm hay phải lấy tháng năm mà tính, tức là cái thì giờ có quan-hệ với việc người hơn cả; bởi thế nên-biệu các đời vua cũng biên hàng năm, lịch-sử các nước cũng ghép hàng năm, hạn học trong các trường cũng định hàng năm, kỳ thi sẽ các khoa cũng đặt hàng năm, cho đến trăm nghề trăm nghiệp trù trịnh suy, tính lãi lỗ cũng tất cứ kể hàng năm; trừ mấy cái thời-kỳ quá cổ, mấy xứ sơ-man giã-man chưa có văn-tự kỷ-tài thì không kể làm chi, còn thì đời nào nước nào cũng đều có cái lịch từng năm cả, đã đặt ra có từng năm, thì cái ngày đầu hết trong một năm ấy tức là cái ngày hết năm cũ sang năm mới, mà tiếng ta thường gọi là tết đó.

Cứ cái ý nghĩa giải-thích như trên thì cái ngày mà ta gọi là tết đó cũng không có gì là cả. Ngày nào cũng như ngày nào, cũng là cái ngày để ghi nhớ công việc, để sắp đặt công việc của ta; cái mũi tên quang-âm cứ chạy đi vùn-vụt không lúc nào ngừng, thì cái công việc của ta làm, cũng phải dùng luôn tới cái tinh-thần khí-lực của ta theo với cái mũi tên ấy cũng đi mà không lúc nào gián-đoạn được. Song, cũng là ngày cả, mà cái ngày ấy ta lại đặt cho một cái tên riêng, gọi là ngày tết; tiếng tết bởi chữ tiết mà ra; tiết là tiết-lệ; vì nước ta có hai cái lễ tục rất trọng là thờ phụng thần thánh với cùng kiêng tổ tiên, trong một năm có những ngày đẹp hết cả mọi việc mà chỉ để chuyên về một việc thờ phụng thần thánh hoặc là cúng kiêng tổ tiên, ấy những ngày ấy gọi là những ngày tiết-lệ; cái ngày đầu hết trong một năm tức cũng là một ngày trọng-thể hơn các ngày tiết-lệ đó; cho nên mỗi năm cứ đến ngày tết thì hết thảy trăm công nghìn việc cái gì cũng hãy tạm thôi đốn tất cả, mà nhà nào nhà nấy đem hết bao nhiêu tinh-thần khí-lực hoạt-động về các công chuyện khác mà chuyên hoạt-động về một cái công-chuyện tết mà thôi. Công-chuyện tết là cái công-chuyện gì? tức là cái công-chuyện thờ phụng thần thánh cùng kiêng tổ tiên vậy. Cái lễ tục đó không phải là không hay; mấy ngàn năm nay, người mình thật cũng nhờ về cái lễ tục đó mà biết trọng luân-lý, sợ tội ác, duy-trì được trật-tự, tô-bồi nền xã-hội, cho đến ngày nay những kẻ ngu-phu ngu-phụ mở miệng ra là nói đến những câu: « thần thánh ở trên đầu trên cổ, » câu: « có ông bà cha mẹ mới có mình, » không cần phải đọc thiên kinh vạn quyển, đi trường nọ trường kia, giảng đạo-đức, học luân-lý hằng ngày mà cũng giữ được lòng ăn-chất, trọn được niềm hiếu kính; cứ coi mỗi năm đến ngày tết, kẻ quảy bồ, người xách dây, lặn lội tự đâu trên rừng dưới bể, cũng cố về tới nhà cho được để gọi là có lưng cơm chén muối, giải tấc thành với linh-sẳng tiên-nhân; các ông già bà cả lọm-khọm chân chậm mắt lòa, mà tết đến cũng kỳ-cạm đi cho được miếu-nọ đền kia, thiền bái bách bái, thì-thầm khấn-khứa suốt trong giờ lâu, mới cam lòng hả dạ, thì biết cái lễ tục đó có bổ ích cho nhân tâm phong-tục ta thật nhiều. Loài người còn cần phải có xã-hội, có trật-tự, thì luân-lý còn cần phải trọng, tội ác còn cần phải kiêng, cái lễ tục làm cho người sinh ra cái lòng trọng luân-lý, kiêng tội ác như cái lễ tục ngày tết của ta còn nên giữ mãi vậy.

Nhưng than ôi! việc gì cũng vậy, có cái hay thì cũng lại có cái dở ở trong; ta vì cái lễ tục ngày tết của ta như thế mà thành ra có cái thói quen ăn tết, chơi tết; ngày thường thì ăn gì cũng được, mà ngày tết thì tất phải cỗ bàn sang trọng, bánh trái linh-đình; ngày thường thì mặc gì cũng xong, mà ngày tết thì tất phải gắm vóc lụa là, nhẫn vòng hoa hột; ngày thường thì cửa nhà bày biện loàng-xoàng, mà ngày tết thì tất phải nghĩ-mòn màn-quẩn, đỉnh đồng lọ sứ; ngày thường thì khách-khứa thù-tiếp sơ-lược, mà ngày tết thì tất phải rượu ngon bánh ngọt, thuốc lá chè hoa; cho đến cả giấy đỏ, giấy xanh, giấy vàng, giấy bạc, pháo mãn-địa, pháo thăng-thiên là những thứ đốt ra thành tro, có khi lại xảy ra cái họa lát lửa cháy nhà nữa, bài tổ-tôm, bài tứ-sắc, bài bát, bài tây là những thứ đánh chơi vô ích, có khi lại gây nên cái nỗi thua cay khốn khổ nữa, mà cũng kể vào là đồ tết cả, nhà nào nhà nấy cũng chỏ-che cho phải có mới được, chứ không thì người ngoài, nhà giàu có sẵn đủ lệ bộ cho cực-kỳ lịch-sự trang-hoàng; nhà nghèo túng cũng cố bòn chắt ít nhiều để gọi là đua đòi chúng bạn, mỗi năm mỗi vụ tết, cứ tính nhà hơn bù nhà kém, mỗi nhà tiêu tết hết độ mươi đồng, hãy nói trong nước có độ sáu triệu nhà một món tiền tiêu trong-vụ tết này cũng mỗi năm tiêu mất sáu mươi triệu bạc. Lại còn nhân cái sự ăn tết chơi tết mà nhãng bỏ cả công việc làm ăn, thường năm nào cũng mất cả một tháng giêng, nào đình đám chơi bời, nào trọn chè mãi-miết, nào cờ bạc tu-bù, cứ nẵn-ná nay lần mai lữa, cái thì giờ quí báu có thể lợi dụng mà kinh-doanh gây dựng công kia việc nọ, bỉ tiêu hao cả vào những cuộc ăn tết chơi bời mà không biết là uổng. Cái lễ tục ngày tết là cái hay ta nên giữ để dành, mà cái tục nó quen ăn tết chơi tết là cái dở ta nên bỏ dần đi vậy.

T.

Tin Trung-hoa

(Điện-báo Reuter)

Các nơi đối với chánh-phủ Bắc-kinh

Bắc kinh, ngày 6 Janvier. — Sứ-trưởng su-doán thứ 11 là Mã-phúc-Tường đánh giấy thép hỏi Đoàn-kỳ-Thụy xem đường cương-giới tây-bắc có nên đặt chức đặng-đốc-biện nữa hay không.

Hồ-chấn-Dực đã đánh giấy thép trình chánh-phủ biết rằng quân đoàn Phụng-thiên hiện đang ở dọc đường xe lửa và phía tây Long-hải và đã có gì mà có quân đóng ấy.

Trương-tác-Lâm-biện còn lưu ở Thiên-tân.

Việc Quảng-đông

Trong năm 1924, ở Quảng-đông bị đến 135 lần bão-tai, cháy mất 1364 nóc nhà, và trong cái biển-loạn-phỉ-kếp-ngà 15 octobre, 666 cái nhà bị tàn phá. Ở phường Hồ-nam bị mất 446 cái nhà.

Ngày 1er và 2 janvier 1925, ở phía bắc Quảng-đông tuyết xuống nhiều lắm. Quân đội Xích-vệ của Tôn Văn nhiều người chết đói và chết rét. Lại có nhiều quân đội bị địch quân chặn đường tải lương, tiền thoái cũng không được cả.

Đoàn-kỳ-Thụy đã đánh giấy thép cho Hứa-sùng-Trí là người coi việc võ bị rất là cật cẩn lôn và cho Trần-quỳnh-Minh là người thù địch của Tôn xin Hứa và Trần cứ đại-biểu đến đó cuộc hộ-nghị thiện hậu sẽ mở ở Bắc-kinh ngày 1er Février này.

Một tin về Ngô-bội-Phu

Thượng-hải 6 Janvier — Lưu-Vĩnh-Tường đã cất quân kéo sang Nam-kinh. Đại-tiện-phong đã đi đến thành phố ấy, và quân đoàn của Tế-nhiếp-Nguyễn đã chạy tan nát cả.

Có tin ở Hán khẩu rằng hai chiếc tàu vận tải lớn chở Ngô-bội-Phu, và quân lính tiếp-tục của Ngô-tử chạy sang An-huy-sang hôm nay. Bây giờ chiếc là Ngô sẽ đi ở tàu Haiheu

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 16 Janvier 1925

Tại Nguyên-lão nghị-viện

Ông de Selves lại trúng-cử nghị-trưởng nguyên-lão nghị-viện. Số về được 167 cái. Ông Bienvenu Martin được 166 cái.

Người Việt-Nam ở Pháp đối với quan-thuế mới Đông-dương

Trong nghị-viện có bàn đến việc đặt thêm quan-thuế mới để lấy tiền tiếp tế cho dân ở Trung-Bắc lưỡng-kỳ được 220.000 quan.

Cái vấn-đề trái-khoản Đồng-minh

Về cái vấn-đề trái-khoản Đồng-minh, nước Anh chỉ đòi đủ số tiền của Anh đã nộp cho Hoa-kỳ, nghĩa là 14.00 triệu marks kim-tệ. Số tiền ấy phần nhiều là tiền của nước Anh được tra vào bồi-khoản của Đức nộp. Còn thiếu bao nhiêu thì nước Pháp phải trả.

Hai chánh-phủ Londres và Paris sẽ điều đình với nhau về cái thể lệ nộp tiền.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 16 Janvier 1925

Nước Anh với cái vấn-đề trái-khoản Đồng-minh

Quan Churchill đã lại quan Clémentel rằng nước Anh sẽ gửi cho nước Pháp một bức thư nói rõ mọi khoản để nước Pháp có thể điều-đình với nước Anh. Ngài lại nói cái chính-sách của nước Anh đối với cái vấn-đề trái-khoản Đồng-minh vẫn theo như bức thư của quan Balfour trước đây.

Tại thứ dân nghị-viện

Thứ-dân nghị-viện bàn đến tội ở tỉ vấn về việc Đức-công-tử Bourenez. Việc nghị luận rất là huyên náo. Nghị-viện bỏ 330 phiếu tỏ lòng tin cậy chánh-phủ.

Tin một các nước Đức

Tòa nội các Luther lên cầm-quyền ngày MM. Stresemann, bộ ngoại-giao; Schiels, bộ nội-vụ; Neumann, bộ kinh-tế; Brauns, bộ lao-động; Gessler, bộ binh-vụ; Singel, bộ bưu-điện; Kanitz, bộ lương-thực.

VĂN UYỂN

Đêm đông nhớ nhà

Đêm đông chăn gối lạnh-đanh,
Ngoài đèn khêu nỗi mình anh vào ra.
Kẻ từ lạc bước chân ra,
Chiếc thân xa cửa vắng nhà mấy đau.
Nỗi niềm lai láng trước sau,
Mượn ai mà gỡ gánh sầu cho đây
Hỡi công sao khéo đọa đày,
Trẻ thơ cho mỗi nỗi gầy ra nhường
Lạc-giang, Phạm-đăng-Tiếu.

Đề râu

Đã nên tai mắt cũ trần ai,
Ta cũng lên râu gọi với đời.
Không bạc ấy là nam-tử lịch,
Bất nghi chi để thế gian cười.
Tu mi chân thật can gì mượn,
Lông cánh nhà trọng vẫn khác nòi,
Nhủ bạn thanh-niên về vuốt-ấy,
Mặc ai ai nhỏ nhạo chi người.

Nguyễn-văn-Chuế.

HÀI ĐÀM

Thờ-công nhờ tàu

Thờ-công định đáp chuyến tàu đại-tốc số 8.000 chạy hồi 12 giờ trưa hôm nay, lên thiên đình trình số tết-niên, song vì Thổ-địa, Thổ-kỳ và các bách thần đặt tiệc tiễn-hành, nên ngài quá giờ tàu chạy, khi giờ đồng-hồ ra xem thì đã 12 giờ kém năm, ngài nhảy phắt ngay cao xe, xe chạy nhanh quá nhỏ cả cánh chuồn của ngài ra mà cũng vẫn nhờ hoãn nhỡ, ngài lại phải chạy ra nhà gầy thép đánh lê-phôn lên thiên-đình cho ông ký nhà trời rằng:

Allô! Allô! Thưa ngài, ngài làm ơn nói với Thượng-đế rằng tôi nhỡ tàu rồi! Allô! Allô! dưới nhơ-giới nhơ mà thì-bang lắm, có nhiều đơn khiếu oan lắm, ngài lại phải đóng cửa mới được! Allô! Allô! Ấy, thôi ngài nói lại bẩm thế cũng cái nhẫn-tây bên trên nữa, rồi tôi sẽ mang lên để trình ngài xem! Allô! Allô! tôi đã lên đến nơi rồi đây, chuyến đại-Océanien.

Cường-để

Phi-luật-tân đã đủ tư-cách độc-lập chưa?

Ở Hoa-kỳ mới xuất bản một quyển sách để nhan là « Hoa-kỳ với Phi-luật-tân ». Tác-giả là D. R Williams. Ông đã ở Phi-luật-tân hai mươi năm giời, khi làm thẩm-phán quan tại tòa Canh-nông thẩm-phán, khi làm luật sư. Như vậy ông bàn về Phi-luật-tân, thì thật là một vấn-đề ông đã thông thạo vậy.

Đại ý ông nói người Phi-luật-tân chưa đủ tư-cách độc lập, mà có lẽ cũng không bao giờ đủ tư cách đâu.

Trong quyển sách ấy, đầu tiên ông tuật cái lịch sử cải Viễn-đông, rồi ông nói đến công việc của người Hoa-kỳ ở cõi Viễn-đông ấy. Ở giữ thuật các chính sách của Hoa-kỳ thì hành đối với Phi-luật-tân, và bèn về hiện tượng của các việc đó Phi-luật-tân ngày nay.

Có đem cái vấn-đề ấy mà xét về đường nhân-đạo, kinh tế và thương mại thì tất, phải người ra rằng Hoa-kỳ không có thể cho Phi-luật-tân độc-lập được.

Tự tự hồi nếu cho Phi-luật-tân được độc lập thì xảy ra làm sao. Tất nhiên là cũng bao lâu Phi-luật-tân sẽ vào tay Nhật-bản hay Trung-hoa ngay, mà không nói Phi-luật-tân là một cái kho sản vật thiên nhiên vô tận nữa, chỉ xét riêng về đường nhân-đạo cái vấn-đề ấy cũng quan trọng lắm lắm. Vì như lời ông Williams nói, thì về cái vấn-đề sinh-viên ở Phi-luật-tân mà Hoa-kỳ chiêu mộ người đã tốn kém lắm lắm. Mỗi vụ bỏ người Hoa-kỳ tiêu hàng mấy trăm triệu để sửa sang các nơi đất thấp, và các nơi đồng lầy cho được tốt lành, và lại cử các nhà truyền giáo đến dạy đạo cho các dân không theo đạo. Nhưng không mấy người biết rằng trong hai mươi năm giới nay, trong việc cứu vãn nhân-dân về đường tinh thần, và về đường nhục thể, Hoa-kỳ đã gây nên một cái công cuộc lớn lao xưa nay chưa từng khi nào có. Nước Hoa-kỳ đã phí xung đột với biết bao cái khó khăn, duyên do ở sự ngu dốt thâm niên của nhân-dân mà ra, phải khó nhọc vì cái thói bất hòa của họ, vì cái tệ không có người đại-biểu đính-đáng, vì cái tấm lòng phản đối của họ, tổ biết bao công-phu mới trừ tiêu được cho hàng mấy triệu người khỏi bệnh tật, mà được hưởng cách sinh-hoạt sung sướng hơn, cho họ có cơ-hội mà học lấp, mà mở mang cho xã-hội được tiến bộ, và từ bớt cái nạn tham nhũng để nên thâm căn cố đế từ đời nào ấy.

Trong việc cổ động về cuộc bầu cử tổng-thống Hoa-kỳ mới đây, cái vấn-đề Phi-luật-tân cũng chiếm một phần quan trọng trong chương-trình bảo-cử. Đảng dân chủ thì ưng cho Phi-luật-tân được độc-lập, mà đảng cộng-hòa thì tuyệt nhiên phản đối.

Song có một điều này là đích thực: là xưa nay bao nhiêu việc có ích lợi cho bạnh-phúc của người Phi-luật-tân, đều về thời đảng cộng-hòa cầm quyền chính, còn những việc có hại cho sự hạnh phúc của Phi-luật-tân, đều về thời đảng dân-chủ cầm quyền chính. Nhưng một người thường có lòng với Phi-luật-tân chỉ trông thấy hai việc độc khác hẳn nhau, rồi vì đấy mà kết luận một cách sai lầm. Hai việc ấy là đảng cộng-hòa muốn giảm hẳn Phi-luật-tân trong vòng nô lệ, mà đảng dân chủ thì hết sức cạnh tranh cho Phi-luật-tân được hưởng tự-do. Điều ấy thực thế, đảng cộng-hòa thực có quyền tự-phụ về mọi việc của mình đã gây được ở Phi-luật-tân.

Tuy rằng cái chủ nghĩa cộng hòa không quan hệ đến việc trong nước, và đảng ấy đã cử hai quan Toàn-quyền về đảng dân-chủ, và hai quan Toàn-quyền ấy đảng cộng-hòa mãn lòng, song đảng cộng-hòa lại còn có thể kể công rằng chính-phủ của Phi-luật-tân bây giờ lập thành được là nhờ về đảng ấy. Ông Williams bàn về cái chánh sách của hai chánh-đảng, lời lẽ rất là cương-trực, ông kể cả ý kiến của ông, cùng cả ý kiến của người không hợp ý với ông, nghĩa là ý-kiến phải chẳng của mọi người thì nên theo.

Khi quan tổng-thống Wilson cử Sir Francis Burton Harrisson sang sung chức Toàn-quyền Phi-luật-tân, chánh-phủ Phi-luật-tân gần đến lúc nguy nan. Cái chánh-sách của ngài bấy giờ là: « Cái cách điện nhỉ cho Phi-luật-tân học cái phép tự-trị, là phải tự quản trị lấy mình ». Cái chân sách ấy không sao thi-hành ở Phi-luật-tân được. Thực thế, trong sách đề nhan là « Đảng dân chủ tối tân » của ông Bryce có bàn về nước cộng-hòa ở phần Mỹ-châu thuộc về văn minh Le-tinh nói:

« Cái trường lầm rằng giáo đỡ tốt cho thợ vụng thì thợ trở nên khéo, mà đem những chỗ-đó mới cho các dân-tộc chưa đủ tư cách dùng được đâu. Trong mỗi xứ người ta một khác, là do tạo-hóa và sử-ký tạo thành nên, tu không có thể muốn cho được thế nầy trở nên thế khác được.

Đem cái trình độ của Phi-luật-tân mà so với cái văn-minh Mỹ-châu và việc chính-trị Hoa-kỳ, thì con đường tiến hóa của Phi-luật-tân còn trăm-nghìn dặm nữa, mà trăm năm, nay Hoa-kỳ đem đến cho Phi-luật-tân cái học tự trị, và cách sinh hoạt mới, vì vậy dân-độc Phi-luật-tân ngày nay bỏ ngoài có một cái vỏ văn-minh.

Ông Williams có nói cái vỏ ấy còn mỏng lắm. Ở các đảo Phi-luật-tân, tiện nay có hơn một trăm người sơ đường học thức còn kém ra dân Mọi ở Mỹ-châu. Cứ như hiện-trạng ngày nay, trong một trăm người Phi-luật-tân mới có ba người đọc việc bầu cử, và mới có một người đọc nhật-trình. Mà dân tộc như thế mà cho được độc-lập, thời có phải đem đại đa số nhân dân, cho một tới tiền sở quản trị, để họ độ nên áp chế không.

Những người cổ võ cho Phi-luật tân được độc lập cũng gia công mua chuộc lòng thân ái của Hoa-kỳ; những tay chính khách như bọn Quezon, Osmeas, Roxas đã chi tiền mất nhiều tiền về việc ấy. Song cứ như lời ông Williams thì chính những người gia sông hô hào để mua chuộc lấy lòng thân ái của Hoa-kỳ ấy, đã tỏ Phi-luật tân có được độc-lập, lại có ích lắm những người cai trị rất vụng, và làm cho nhân dân Mã-lai phải khốn đốn về cái nạn đề nén bóc lột đó. Ta lại phải tỏ ra một điều này, dân tộc Phi luật-tân thì có, cứ như chữ quốc dân Philippin-tá), vì theo nghĩa chữ quốc dân thì tất phải là một đoàn thể duy nhất, có đủ tư cách mà tỏ bày một tấm lòng sở vọng, hoặc đạt một cái mục-đích đúng quốc chân mới gọi là một quốc-dân.

Ông Williams nói cái vấn đề Phi-luật-tân mà cũng chiếm được một cái địa-vị trong cái chương trình bầu cử, thực là một việc kỳ quáy vậy. Vì nếu cho Phi-luật-tân đến lập thời thực hay, nên cho các đảo ấy một cái nạn cạnh tranh ghê gớm, và thực là đem nhân dân các đảo ấy làm đồ chơi cho bọn chính khách và tài phiệt, vô ý thức, vô lương tâm, nên nỗi Hoa-kỳ mà có cái nạn ấy, thời cái giá-trị Hoa-kỳ chẳng là giảm đi hay sao.

Lược dịch bài trong báo *Moniteur d'Indochine*

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Có một phiếu quốc-trái Đông-pháp (50 p.). vì trận bão lụt hồi 24 rạng 25 tháng chín ta, tiệm tôi bị sập đổ, nên tờ phiếu ấy trôi đâu mất, kiếm mãi không được. Tôi không biết lệ mất giấy ấy thì phải làm thế nào, xin nhờ ơn ngài chỉ bảo cách thức cho.

TRẢ LỜI. — Phải làm đơn kêu quan Tài-chính tổng-trưởng ở Hanoi (M. Le Directeur des Finances) và nhờ quan công-sứ bản-tỉnh chuyển đệ cho và nhận thực rằng nhà mình có bị lụt đồ thật.

Trong đơn ấy phải chỉ rõ cái số phiếu của mình và khai rõ tại làm sao mà mất. Sở Tài-chính Hanoi sẽ cấp cho một cái phiếu khác giá trị cũng như phiếu trước.

* * *

CÂU HỎI. — Năm ngoái tôi có cho một xã dân vay 110 đồng vốn tự đã trình tòa, đến hạ-tuần tháng một ta nay thì đến hạn giả mà dân ấy chưa chịu giả, tôi đem văn-tự trình sở cẩm tỉnh. . . thì sở ấy bảo phải kỳ 20 đồng mới hỏi.

Tôi không hiểu mọi lẽ kỳ tiền ấy thế nào và không biết sở ấy có quyền thẩm-p án món nợ ấy cho tôi được không nhờ quí báo giải đáp minh bạch cho, đa tạ.

TRẢ LỜI. — Sở cẩm tàng cầm cố ký đó chắc là tiền thuế đòi món nợ của ông tức như là thuế thừa-phát-lại (huissier) vậy, chứ không phải là sở cẩm có quyền thẩm phán.

Vì ông không nói rõ chỗ người mắc nợ ở cách xa tỉnh lị độ bao nhiêu, cho nên bản-quán không thể biết cái số tiền đòi ấy có hợp lệ hay không. Nhưng cứ theo chỉ-dụ quan Gouverneur ngày 25 novembre 1911 đã định về dân sự lệ phí giá mục ở Đông dương thì phàm các phiếu đòi về một việc gì, các thừa-phát-lại Pháp được đòi lệ-phí cứ mỗi phiếu là 2 *francs* 50 và mỗi bản sao là 50 *centimes*. Nhưng giá tiền tây theo về việc tư-pháp nhất định một đồng bạc là 2 *francs* 50 thì 2f.50 là một đồng bạc và 50 centimes là 2 hào.

Song nếu phiếu đòi ấy phải đem ra ngoài thành phố người thừa-phát-lại ấy, cứ mỗi lần khứ hồi mà không quá một myriamètres (10 kilomètres) thì mỗi kilomètre được đòi thêm 1 *franc* (4 hào), và ngoài một myriamètre thì myriamètre đầu được 10 *francs* (4 đồng) và mỗi myriamètre sau được 5 *francs* (2 đồng)

Vậy trước khi trả tiền cho thừa phát-lại (ở đây tức là ông cầm tỉnh ông) thì ông có thể đến hỏi tại tòa án Tây xem số tiền đòi ấy có hợp với lệ phí giá mục không.

Thừa-phát lại không có quyền thẩm phán, chỉ có quyền đòi nợ thôi vậy thì trước khi tòa án xử mà muốn thừa-phát-lại làm phiếu đòi thì cái lẽ cũng không ích gì. Vậy nên kiện thẳng tại quan thẩm-phán đợi tòa án kết nghĩa rồi bấy giờ hãy nhờ thừa-phát-lại và nếu tòa cho câu thúc thân-thể người mắc nợ thì thừa-phát-lại có phép bắt người ấy bỏ tù nợ được.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	14 độ
15 giờ	16 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 $ 65
— nhì,	—	10 20
— ba,	—	9 60
Thóc hạng nhất,	—	6 70
Bắp ngô	—	7 30

Giá bạc. — Kể từ ngày 17 Janvier 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 20.

Quan Toàn-quyền ở Nghệ ra. — Quan Toàn-quyền đi kinh lược xứ Lào về, đáng lẽ đi xe-hỏa đêm ở Nghệ ra đến Hanoi sáng hôm nay, nhưng ngài lại đổi ý, chiều hôm nay thì ngài đi ô-tô về tới Hanoi.

Mấy tin đồn về việc thuyên chuyển các vị đại-hiến. — Nay lại có một tin đồn mới nữa là hễ quan Toàn-quyền Merlin xin về nghỉ thì ông nghị-viên Frédéric Brunet là nguyên hội-trưởng Hội-đồng hàng quận hạt Seine sẽ tỉnh-nguyện sang làm Toàn-quyền Đông-pháp.

Lại có tin rằng nếu quan phó Toàn-quyền Robin về nghỉ thì quan Thống-sứ Mongnillot sẽ nhận chức phó Toàn-quyền.

Đó là bản báo cứ phong thanh mà đăng, chứ chưa lấy gì làm đích thực.

Phái-bộ thanh-tra. Các quan thanh-tra thuộc-địa đi thanh-tra tại Đông-dương ngày hôm qua đã bắt đầu xét các sổ sách tại Kho bạc. Các ngài khám xét các tòa các sở thuộc quyền phủ Toàn-quyền trước rồi mới xét đến công việc các sở thuộc về Bắc-kỳ. Nghe đâu các ngài ở đây độ hơn một tháng.

Hội-đồng bảo-hộ. — Hội-đồng bảo-hộ chừng cuối tháng này sẽ họp tại phủ Thống-sứ, do quan Thống-sứ Krautheimer chủ tọa.

Tịnh khử lưu. — Quan đại úy Schérer và báo-quyến đã đi chuyến xe-lửa 1 giờ 32 trưa hôm nay xuôi Haiphong để đáp tàu *Chili* về quí-quốc ngị. Các qui-quan nhất là các hàng quan binh và các phu-nhân cùng các ông các bà là bạn người Nam của ngài ra ga lên chân rất đông và ai nấy đều có vẻ nhớ tiếc lắm. Bản báo xin có lời chúc quan đại-úy Schérer và báo quyến tương lộ bình an.

* * *

Quoc-trái Đông-pháp

Trả giá rất cao

HOÀNG-XUÂN-LAN

FONDERIE TONKINOISE

53bis Avenue Henri d'Orleans

(Cuối ngõ Trịnh)

Xe-lửa đụng nhau. — Trong số báo ngày hôm qua, bản-quán đã theo điện-tín của phóng-sự riêng ở Vinh gửi ra mà đăng qua việc này rồi, nay lại tiếp được thêm mấy tin sau này :

Chuyến xe lửa chở hành-khách Hanoi chạy vào Vinh đêm thứ năm mới rồi, khi chạy tới khoảng kilomètres 179 gần đèn Hàm-rồng thì gặp một chuyến xe lửa tải hàng hóa từ Nam-định vào Vinh ; thế là có ai chuyến xe lửa chạy đuổi theo nhau, nhưng chẳng may đến chỗ nói trên ấy thì đoàn xe lửa chở hàng-hóa hỏng máy phải đứng lại, giới hạn ấy lại tối quá nên đoàn xe-lửa chở người đi sát đến sau lưng mà vẫn không biết nên đâm sầm vào, đoàn xe lửa chở hàng đồ và hư hỏng mất 7 toa hàng còn đoàn xe lửa chở hành-khách thì bị gãy mất toa máy.

Các hành-khách đi cuyến xe đêm hôm ấy phải một mẻ hồn-vía và một bữa rét to, nhưng may mắn-đức thay không việc gì đến người cả. Song không biết cái nạn này xảy ra là tại bên nào, hiện sở xe lửa còn đang tra xét.

Muốn bán một cái xe có cánh ngựa và đồ đồng sẵn, còn tốt lắm. — Giá 200 $ 00.

Hỏi tại bản quán.

Vấn-đề cải-lương hương chính. — Phủ Thống-sứ, vừa thông tư cho các quan cai trị đầu tỉnh nội trong tháng này thì phải đệ nộp những tờ trình về việc cải lương hương chính cùng là sổ dự toán các làng đã cải lương rồi. Những qui thức cải lương đã thi hành trong các làng có nêu sửa đổi gì nữa không thì các quan đầu tỉnh cũng trình quan Thống sứ rõ.

Ngạch các quan cai-trị. — M. Reygasse, chủ sự hạng nhất ngạch cai-trị, hết hạn nghỉ, nay bổ đi phó-sứ Hà-đông, kiêm chánh án dự khuyết tại tòa án đệ nhị cấp tỉnh lỵ, thay M. Rognoni đổi đi nơi khác.

M. Gombaud Saintonge, quan phó cai-trị hạng nhất, hết hạn nghỉ, nay bổ phó-sứ Hà-đông thay M Rouan.

M. Guiraud, phó cai-trị hạng nhất, trước tòng sự ở Trung-kỳ, nay đã tùy quyền quan Thống-sứ Bắc-kỳ bổ dụng và bổ làm chánh tòa ba phủ Thống-sứ, thay M. Armanet đổi đi nơi khác.

M. Virgitti, phó cai-trị hạng nhất, hết hạn nghỉ, nay đã tùy quyền quan Đốc-lý Hải-phòng bổ dụng thay M. Pazat.

M. Rognoni, quan cai-trị hạng ba, phó-sứ Hà-đông, nay đã tùy quan Đốc-lý Hà-nội bổ dụng.

AUTOS D'OCCASION

Studebaker 6 cylindres. 18 HP 1.600 $

Citroën torpédo. . . . . 10 HP 1.200 $

Fort — . . . . 10 HP 400 $

S'adresser à l'Usine Électrique.

Hội-chợ Hanoi. - Hội-đồng Hội-chợ đến sáng 30 janvier 1925 tới 10 giờ, thì họp tại phòng Thương-mại, để nghe ông hội-trưởng đọc tờ trình về khoản tài-chính trong kỳ Hội-chợ vừa rồi và dự định về sự tổ-chức cuộc Hội-chợ sang năm. Nghe đâu trong cuộc Hội-chợ mới rồi hãy còn từ trả số tiền là 3.000 đồng.

Việc nghĩa-quyên giúp các nhà bị lụt. — Số tiền quyên giúp các nhà bị lụt do phủ Thống-sứ thu nhận cho đến ngày 14 janvier 1925 như sau này :

Số tiền thu được từ 8 đến 14 janvier 1925.

Hội-đồng cứu tế. . .	1 722 $ 74
Tòa sứ Nam-định . .	99 . 05
Cộng lại. . . .	1.821 . 79
Số tiền đã quyên trước.	84.674 . 04
Tổng cộng là. .	86.495 $ 83
Các khoản chi-tiêu :	
Tiền gửi đi các tỉnh :	
Những số tiền đã gửi trước.	44.533 . 00
Tiền đong gạo ở Hanoi.	11.144 . 00
Cộng là. . . .	55.677 $ 83
Số tiền kỳ tại nhà ngân-hàng Đông-dương . .	30.818 $ 83

* * *

Tôi có tiếp được bức thư không kỳ tên đề ngày 30 décembre 1924 ở huyện Hoằng-hóa, tỉnh Thanh-hóa, trong có cái giấy bạc năm đồng 5p.00 nói giúp cho những dân bị nạn nước lụt tại xứ Bắc-kỳ. Vậy tôi đã trình quan hội-chợ hội-đồng chuyển và giao số bạc ấy cho ông tư-quỹ. Nay tôi có mấy lời thanh đàn bị lụt cảm ơn ngài nào có lòng hảo tâm ấy.

Mạc-đình-Tư.

Phủ hồng-sứ cần một người tài-xế ô-tô. — Phủ Thống sứ cần dùng một người tài-xế ô-tô giỏi, phải có bằng cấp cẩm máy xe ô-tô, phải có giấy cẩn-cước và giấy nhận thực của các chủ trước.

Mới vào làm lương mỗi tháng là 25 đồng (35 $ 00).

Ai muốn xin làm thì đến xin ở Phòng thư-ký riêng tại Phủ Thống-sứ.

TẠI RẠP CINÉMA PALACE

Trong 4 ngày

Từ chủ-nhật 18 đến thứ ba 20 Janvier 1925

CHIẾU PHIM ẢNH TÂU ! ! !

« LE SERMENT »

(LỜI THỀ)

Bi-kịch chia làm 4 đoạn rất hay

Phim ảnh này chụp tại nước Tàu đúng phong cảnh - hài trí y phục - nhà cửa và những vai này đã thành tài ở nước Tàu cả. — Phim ảnh này có giá trị hơn nữa là nhờ có vợ chồng người Nhật bản ở Sessue HAYAKAWA ở giúp công đồng hai vai trò ở ình tế lắm cảnh vui buồn rất khéo.

Lệ luật vệ-sinh trong thành-phố. Tại tòa Đốc-lý hiện đương dự thảo một đạo nghị-định về lệ luật vệ-sinh trong thành-phố theo như nghị-định của quan Thống-sứ ngày 6 Juillet năm 1924, vì trong tờ nghị định ấy là lệ thi-hành suốt trong địa-hạt Bắc-kỳ có nói rằng : ở các nơi thành-phố thì có thể bổ thêm những lệ riêng kỳ-càng hơn và thích-hợp hơn.

Nghị-định ngày 6 Juillet 1924 nói trên ấy có mấy điều cốt-yếu là : cách phòng bị các bệnh truyền-nhiễm ; việc lấy nước ăn, nước rửa, ở các giếng, bể, ao, hồ ; việc dọn phân và rác ; việc chôn cất người chết ; việc làm nhà cửa ở, việc mở hàng thịt hàng sữa, thợ giặt ; việc coi sóc về sự vệ-sinh, việc trừng phạt những tội trái với các lệ ấy.

HIỆU BÀO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NĂN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG

(CATALOGUE) Ở ĐÂY

Pháo tháng tiện — Đến chiều 20 Janvier này hồi 6 giờ, sở Pháo-thủ sẽ cho đốt thử pháo tháng tiện tại bờ đê sông Cái.

Cuộc đấu-xảo Paris năm 1925. — Hội-đồng đấu xảo Paris đã nhận được nhiều đồ mỹ-nghệ đích đáng của xứ Bắc-kỳ dự cuộc đấu xảo, hôm 10 janvier 1925 vừa rồi hội đồng đã họp tại Hội-chợ cùng với các nhà kỹ-nghệ để bàn lấy đại-biểu sang Paris thay mặt cho các nhà thực-nghiệp xứ Bắc-kỳ. Ông Chân-hưng phố hàng Bạc và ông Chân-thụy được trúng cử.

Nghỉ tại Ô-cấp. — M. Joseph Nguyễn-Mai y-khoa bác-sĩ tại nhà thương Nha-trang nằm dưỡng bệnh tại nhà thương Saigon tháng trước thì ai ai đã có tin rằng mới vào nghỉ tại nhà dưỡng bệnh Ô-cấp (Cap-Saint-Jacques).

Ngạch thừa-phái. — M. Ng-đình Nghi, thừa-phái hạng nhất phủ Đoan-hùng (Phú-thọ), được nghỉ dưỡng bệnh một tháng, lĩnh nửa lương.

M. Đặng-xuân-Viễn, thừa-phái hạng năm, quán làng Hành-thiện, phủ Xuân-trường (Nam-định), nay được thêm hạn nghỉ 3 tháng.

Ân thưởng ngân tiền. — M M. Trần quảng-Văn và Nguyễn-đình-Bảo trong khi tòng học tại trường Cao-đẳng công chính rất chăm chỉ, nên đã được tư ân thưởng mỗi người một tiền. MM. Văn và Bảo hiện đang học lớp *Agent-voyer*. Xin có lời mừng hai ông.

M T, S, lai cảo

Quan Doc-to Bi-co-man

Y-khoa bác-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giò, số nhà 33, Hanoi nói 314 .

Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người đề, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 2062

Thi xe đạp. Xin nhắc lại các độc-giả biết rằng cuộc giờ chiều ngày mai, ở trường thi xe đạp sẽ có những cuộc thi rất vui. Chương-trình cuộc thi lấy sẽ theo thứ tự như sau này :

1° — Thi *vitesse* cho những người chạy nhanh hạng nhất, 2 lượt, mỗi lượt hai người. Những người thi là : Ettori, Marc, Công và Bông.

2° — Thi *individuelle* cho những người thi, 2 lượt mỗi lượt 2 km. (6 vòng).

3° — Thi *individuelle* cho những người chạy nhanh hạng nhì mà không dự cuộc américaine. Chạy 15 km (45 vòng). Những người thi là : Tiên, Poncet, Jean, Victor, Migadel, Bossard, Sách, Giản, Lễ.

4° — Thi *américaine* 30 km. (90 vòng) Những toán thi là : Công-Bông, Ettori-Appéré, Demarneffe-Chapalain, Marc-Gentile, Cousin-Filly.

Cứ xem chương-trình thì hôm nay thì biết rằng người Nam ta đã tiến bộ nhiều về mọi cuộc thể-thao như nhảy, chạy, đánh võ vân vân và nhất là đi xe đạp.

Phạm Thái lai cảo

Vì một cái đã ! — Hồi sáu 6 giờ chiều hôm qua, ở phố hàng Gai, thấy người xám đông xám đỏ vào trước cửa một hiệu bán sách, hỏi ra mới biết rằng có một người nào đi xe tay đâu về không biết vào trong hiệu lấy, lúc xuống xe giả tiền, người phu-xe kêu it và kì-kèo thế nào mà người đi xe đá ngay người phu-xe một cái vào chỗ hiểm, anh phu xe ngã xống xuýt xuống đất, mặt tai mét đi, không nói được câu gì ; người phu-xe này tên là Trần-văn-Thảo, ngay lúc đó có lính cảnh sát đem càng đến khiêng người khốn-nạn vào nhà thương, chưa biết rõi ra làm sao !

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương binh độ nặng đảng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tanis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu. bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1 $ 50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯƠNG GIA-LONG, 32.

GIẤY NÓI SỐ 286

8.301

Cái khổ-tâm của người nhà-quê vì tết. — Chiều hôm qua hồi quá bốn giờ, giời đang lác-đác mấy hạt mưa xuân, mà kẻ đi người lại ai nấy đều có vẻ lật-đật hình như sợ cái nỗi tháng tận năm cùng, mà cái xuân sống-sộc sắp tới nơi kia nó khiến cho khách lữ-hành chỗn chân bước như quên cả mỏi.

Ấy đấy ! cái phong cảnh tết tươi cười là thế ; cái phong-vị tết nồng-nàn là thế, mà những người lo tết, mừng tết, chạy tết lật-đật là thế ! Trong cái quang cảnh huyên-náo như thế, khách thấy một người đàn-ông nhà quê tuổi chừng ba mươi có lẻ, đứng thần-thơ ở ngay đầu cầu sông Cái, hình như đi không được, đứng không yên, thành-thoảng lại giọt châu lã chã, xiết bao nhiêu cảnh-huống não-nùng ! Ô hay ! Thiên-hạ thì nao-nức đông tây, dập dìu xe ngựa, tưng mà bừng vì tết, mà sầu sầu những tết, nào tiền thờ-công, nào đưa Hành-khiển, nào tế giao thừa, nào nêu khai-hạ, thế mà bác nhà quê này không lo tết, không mừng tết, không biết tết đến sau lưng tự, mà còn vẩn-vơ thở-than đầu cẩu ?

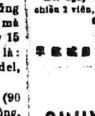
Hỏi ra mới biết quê bác ở tỉnh B.N. nhà cũng chẳng lấy gì làm sung-túc, ngày hết tết đến có chạy được một món tiền bon cược bạc, định ra ngoài nay chuộc ở Vạn-hảo một món đồ cẩm, song bác hớ-hênh bị kẻ cắp cắt mất hầu-bao mà thó mất cả.

Bác nhà quê nói : « Tôi định ra chuộc cái áo-tế để đến tối 29 này tế giao-thừa, một tí quẩn áo cho trẻ và một cái bát hương cỗ, thế mà nỡ lấy mất tiền của tôi, thì tôi lấy gì tôi chuộc, hôm nay lấy áo tế đâu mà tế, quẩn áo đâu mà mặc đi lễ tết, lấy nỗi hương đâu mà cúng tết, tôi về cũng khổ mà ở cũng rầy, về thì nhàm hết tết đến bao giờ sang cho kịp, ở thì chẳng quen một ai mà vay tạm, nên tôi phải đứng đón ở đầu cầu này xem có người nào quen ở nhà quê sang, tôi vay tạm mà chuộc ra không thì chết ! »

Ấy đấy cái nỗi khổ tâm của người nhà quê vì tết như thế, và cũng còn nhiều người cũng chung trong cái cảnh-huống ấy, không biết còn những ai tiền dư thóc mục ăn tết có vui không ? Lại những quán lẩn lưng mọc tới kia sao nỡ giờ cái thủ đoạn « mà không thương người ốm » thế ?

X.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-CAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày nên bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0 $ 80

池 拼 音 買

ĐÃ CÓ

CHUYỆN GIẢI TRÍ

THỨ BA

Bán ở khắp các hàng sách

Giá 0 $ 12

Tháng cũ-mật. — Nguyễn-văn-Sơ 17 tuổi, vô gia cư, vô nghệ-nghiệp, ăn cắp của chú Khách Au-lợi, số 25, phố hàng Buồm một số tiền là 1 $ 28 ; Nguyễn-văn-Bái 41 tuổi, cu ly ở phố hàng Bún, ăn cắp 1p. của Nguyễn-hữu-Châu ở phố Yên-thái ; Phạm-thị-Nghĩa, 19 tuổi, bán hàng ở Gia-lâm, ăn cắp một đôi hoa tai của Đặng-thị-Thi, số 101 phố hàng Bông, đều đã bị bắt giam xét.

Theo lệnh quan Biện-lý, đã cho xét việc mất trộm quần áo và đồ tư trang giá đáng 143p, của Vũ-văn-Huyên nhà số 22, đường số 9.

Bội tín. — Ng-duy-Tiêm 34 tuổi, quán làng Gio-lộ (Ha-đông) bị thưa về việc bội tín lấy của Trương-đình-Long, số 41, phố hàng Trống một món tiền là 1.300 đồng nên đã bị bắt giam xét.

Đánh người. - Trần-văn-Phúc, 49 tuổi, làm hồi, quán làng Kim-mã (Hà-đông), bị thưa về việc đánh Ng-văn-Thọ ở Thanh-giám, nên đã bị bắt giam xét.

Chết bệnh gì ? — Hồi 8 giờ hôm 15 janvier, một người đàn-bà ở Hà-tĩnh tên là Ng-thị Nhương 53 tuổi, ra chơi Hanoi trọ nhà số 3 phố Hollande (ngõ hàng Chuối) thì mất ! Sở Cẩm khám xong đã cho khiêng vào nhà xác.

Thảm trạng. — Hồi 8 giờ sáng hôm nay, người ta thấy cái xác một ông cụ độ 80 tuổi không biết quê quán ở đâu, nằm ở phố Miribel, sở Cẩm khám xong đã cho khiêng vào nhà xác.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tết. — Cái phong-vị ngày tết ở đất Hải cảng ta có lẽ không đâu thấy sớm bằng, ngay từ trước khi bước sang tháng chạp này độ vài tuần lễ mà đã có nhiều nhà lo về tết. bàn đến tết, nào các chú bắt thợ không kể chi sớm muộn cứ việc lục lục thì nhau bày hàng tết trông hoa cả mắt. Nào thịt-tiện, nào chè pháo, nào mứt, vàng, nương, nến cùng trăm ngàn thức rất hợp với sự cần dùng của người mình trong mấy ngày tết không có hiện chú nào là không đầy ắp cả tủ kính cùng giá phàng và thỉnh thoảng lại thêm trong dịp dịp này, mà đến cả người mua kẻ sắm cũng phải lì tì thì đủ biết. Ấy cũng bởi sự thích tết của người mình nên sự sắm mua vật liệu ăn tết cũng kỹ càng kì cùng nhà nghèo. Người trí-thức, kẻ ngu-hèn đều cùng theo một khuôn mẫu tiêu pha như nhau, đã biết là tốn tiền vô ích, dù biết là chi-liệu ra ngoài, nhưng tiếng pháo đì-đùng hương thầy-tiên ngào ngạt, thì bảo giảm bớt đi tay có được mà chẳng giảm bớt là vì ai ai cũng tắc lưỡi rằng : « làm ăn cả năm có ba ngày tết ».

Xét cho kỹ ở đất Hải-cảng ta về cái dịp tết này mới biết rằng công-nghệ ấy xảo nhu không có chỗ nào ngoài mấy mụ hàng bán thành liễn về với đĩ thọ kèch cỉ rích lại thêm mấy bác bán mâm, bàn, đồ thờ bằng gỗ buôn ở các nơi lại cũng lăng lê tấp nập, trông đã chán mắt, chưa mỏi cũng nhàm, thì bảo thiên-hạ không sinh đồ ngoại hóa sao được. Nhưng đồ dùng vài tết của ta như thế đó giá thực thụ dụng như sao đó, thì cả, ran, quả mà không ở tay người mình bán nữa thì thành p ố Hải phòng ta có thể gọi là *Chợ lớn thứ hai* của kì kèch trí không ngoa nào.

Ôi ! tết... tết ! ta trông thấy nhao-nhao lên về tết, nào xe, nào ngựa, nào quần là áo lượt, nào Âu-phục Nam trang lũ lượt đi sắm tết ở đêm lẫn ngày, tiền quăng ra rầm rầm không biết tiếc, mà những kẻ đông-văn đông hóa với mình thì đi-đâu-mất như không. Lại khoanh tay ngồi ngửa lấy tiền của ta quăng ra mà khúc-khích cười với nhau ! ! ! ta cho là khôn hay dại ?

Nào hàng bán hạ giá về dịp tết nào ai mua tức là đồng trở lên có thưởng, nào thứ rượu mới nay bán chạy vì về chai đẹp nhãn đề khéo cả, ta có nên biết hay không ?

Ôi tết ! làm ăn quanh năm có bao ngày tết ! Tết mà vay công nợ mượn tiền lãi thì chẳng bảo phải nên ăn tết hay nên giảm bớt tết ? Khó trả lời thay !

X.

Vô tỷ bị bỏng. — Hồi 3 giờ chiều thứ tư vừa rồi, một người đàn bà chừng 30 tuổi ngồi tỉ bỉ con gần chỗ thùng sơn, chẳng may lửa bén vào dầu sơn thế nào mà người ấy bị bỏng rất nặng ở tay phải.

Đưa lính cứu về Vân-nam. — Hồi 4 giờ chiều hôm qua, lịch-cố Mme Lion-Tchen-Si và M. On-trong-Ngan tạ thế ở Quảng-đông từ năm 1921 đã đưa ở tàu *Minh-sang* về một tọa xe lửa riêng để đem về Vân-nam-phủ.

(Xem tràng thứ ba, nói sáu hết)

TRẢ TIỀN GÓP CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bán-quyền bằng con-niêm, sự ấy thiệt chẳng tiện lắm. Vậy có lời trình các ngài từ rằng từ đây về sau ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Nhân dịp ngày tết Nguyên-đán

Xem các gian hàng bán đồ dùng trong nhà, đồ xứ, đồ xanh, đồ thủy-tinh.
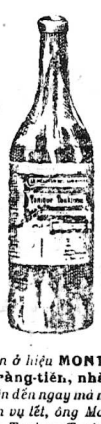
Các đồ hàng bán xon, giá rất rẻ.

Có nhiều thứ đồ dùng để tặng. — Đồ vàng bạc, đồ nữ-trang.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tết Nguyên-đán

Nay mai đã đến tết Nguyên-đán. Cha mẹ anh em sắp đến ngày được xum-họp đoàn-viên. Ta sẽ được thấy những người ta mến-yêu vì công-việc làm ăn mà xa nhà xa cửa. Người già, người trẻ, vui vẻ về cái buổi họp mặt ấy. Ai nấy tự hỏi nên mua quà gì bây giờ. Con cái thường tìm của cha mẹ thích mà tặng người. Nhưng các cụ già nuôi tuổi tác kia thì các cụ thích gì ? Ta nên làm quà các cụ những thứ các cụ thích mà lại có ích cho các cụ. Ấy người làm con ai cũng phải tự hỏi câu ấy. Nên biếu các cụ những vị làm cho các cụ thêm mạnh mẽ, thêm vui vẻ, một thứ bổ bổ ở cổ-họng, một thứ rượu êm-dịu, bổ mà làm cho ngon cơm. Ta tưởng tìm được thứ quà như thế là hơn cả Rượu Tonique Tonkinois là một thứ rượu rất tốt, được Đại-nam Hoàng-đế đã ban khen thực tổ một thứ rượu nên dùng lắm.

Theo hình **tự-nhiên** in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm lắm!!!

Rượu ấy bán ở hiệu **MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, nhà ba chuông.** *Nên đến ngay mà mua. Thường đến vụ tết, ông Montès bán nới giá :* **Tonique Tonkinois 2$00** *một chai.*

NƯỚC HOA (các thứ) :

«AZURÉA» «FLORAMYE» «IDÉAL RÊVE»

Mỗi lọ giá . . . . . **1$10**

EAU COLOGNE RUSSE

Lọ nhỏ . . . . . **0$50**

Nửa lít. **1.60**

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cùng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẠO-THỊNH kính cáo.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BAO-CHÉ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lậu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonococciques). Song các tỉnh xa pa ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccins bằng thuốc viên :

Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng : **2** *viên buổi sáng.*

2 *viên buổi chiều.*

Giá : 1$20

Rượu ấy bán ở hiệu MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, nhà ba chuông. Nên đến ngay mà mua.

Trốn đâu cho khỏi? — Mới đây ở tỉnh Nam-định có một ả người mệnh giá, trạc độ nhị thập, ăn mặc ra lối người buôn bán, thế mà ai ngờ lại là một đứa đi lừa đảo. Vì độ này ở đây có nhiều người đến buôn muối, nên ả tới đó đánh lờn sòng vào một hàng cơm ở gần bến thời thường những khách buôn bán đi lại vẫn trọ ở đấy. Ả mon men làm quen với một người khách, trước còn nói những câu chuyện đâu đâu, sau mới nói đến chuyện mình rằng ở nhà không ngờ đến thế này, mang ít tiền quê. Ả tán tỉnh nằn nì mãi đưa cả món bài cắn cước cho người lái buôn ấy cầm gửi đấy làm hằng mà vay lấy 100 đồng mua muối, bán được lãi chia đôi. Hôm sau ả bảo đi ra lấy muối, đi đến nửa đường rồi trốn mất. Tấm mã mãi mới bắt được nên đã đưa ả ta vào sở cẩm, song ả ta xin về nhà lo liệu trong 24 giờ sẽ mang nộp món tiền ấy. Lần này lại ả trốn mất tìm đâu cũng chẳng thấy, nhưng còn cần cước ở cẩm đã biết cả tên họ cả ở, thì trốn đâu cho thoát được.

N.-t.-Tuyết lai-cảo

BẮC-NINH

Chết chẹt xe lửa. — Trong một số trước, bản báo đã đăng việc người con gái chết chẹt xe lửa ngày 13 vừa rồi, nay lại được thêm tin tức rõ ràng như sau này :

Chuyến xe lửa số 21 đi Phủ-lạng-thương hôm ấy khi tới km. 29 + 800 mới khỏi Bắc-ninh thì đè phải người con gái tên là Vũ-thị-Hi, 23 tuổi, quán ở bản tỉnh.

Tội nghiệp ! người bị nạn mình mẩy thì trần trường, tay và chân bên phải bị nát nhừ, khắp mình bị nhiều thương tích lắm, mà đầu thì bẩn đâu mất, tối không tìm thấy, mãi tới sáng hôm sau mới thấy ở trên đường sắt, thì ra xe đã nghiền người ấy mà thành đi một quãng rất dài.

Người ta cho là người ấy bị xe chẹt, nhưng lạ một điều là hai cái nhẫn vàng ở tay trái người ấy đều mất không thấy.

Việc này hiện còn đương tra xét.

HÒA BÌNH

Ô-tô gây bành. — **Xe ô-tô cần sử Lục-lộ, trong có quan chánh lục-lộ và 6 ông, tà-sự, sinh-viên trường cao-đẳng khảo-học thực-hành, đang chạy tới tự nhiên gặp bành đang trước, may thay bấy giờ lên bắn đâu xe chạy chậm, nên người cầm may nắm kịp, chỉ nại xoàng thôi, mà không ai bị thương cả.**

Chỗ này rừng rậm có hoang ; đành phải bỏ ô-tô mà đi tìm chỗ trú, vì ở đấy có nhiều thú dữ.

Sau các ông đi bộ về Hanoi, còn ngót 60 kilomètres, không biết bao giờ tới nơi, chỉ có người cầm may ở lại trong rừng thôi.

M. T. S. lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Cam quít mất mùa. — Năm nay vì mấy trận bão lụt trong tháng tám tháng chín mà cam quít cùng buởi, bòng, thanh-trà, ở hạt Thừa-thiên đều mất sạch. Các nơi trước từ tháng chín tháng mười cho đến tết, thì ở các chợ, quít cam bán rất nhiều, nhất là tại chợ Đông-ba thì mỗi ngày bán đến sáu, bảy lần cam quít, ở những ga xe lửa như là Truồi, Cầu-hai mỗi ngày chở quít vào Đà-nẵng chừng sáu bảy toa xe đầy, thế mà nay chẳng có một quả!

Cảm, quít mất mùa, mối lợi vườn thiệt hại nhiều lắm, mà những kẻ buôn cảnh bán gỗng cũng mất sinh kế hết nhiều.

Hiện nay duy có cam ở Tranh ở Nghệ vào bán, còn quít thì chẳng có. Hai thay mấy trận bão lụt, mùa màng mất đã xong, cho đến nương vườn cũng mất.

Cái nạn muối năm nay. — Năm nay xảy ra có cái nạn muối lạ thường. Bắt đầu từ trung tuần tháng mười một đến nay, thì muối càng ngày sinh càng nhiều, gần tối thì nọ bay như ong vỡ tổ, người ta dùng cách xông khói cũng là cây khua đuổi, nhà nào nhà nấy trừ k ử khu trục đã rất chuyên, mà muối cứ sinh hoài. Những nhà giàu có sẵn mùng màn, thì cái nạn muối không làm hại được, chứ như kẻ nghèo khó đã không mùng màn lại ít mền chiếu, thì muối cắn rất là khổ sở, ở mặt mày cũng tay thường thấy những vết muối cắn như là bệnh sưng mùng mản

Ở Đông Pháp này có một nhà rượu hiệu ông sao là của người Nam-Việt chế-tạo ra các thứ rượu tây, đủ cả các mùi, vừa ngon vừa ngọt, giá lại rất rẻ, bán buôn bán lẻ, xin các quí-khách chiếu-cố đến cho.

NGUYỄN-VAN MAO

Chủ-nhiệm : Distillerie du Nord

56 và 58 Quai Clemenceau

HANOI

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, siêu đuổi, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc :

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Đàn bà trong mới thời kỳ cho trẻ con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG :

Người lớn : 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con : 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

Hễ phải bệnh ho

HÃY DÙNG THỨ THUỐC NÀY :

THUẬN KHÍ CHỈ KHÁI HOÀN

Thứ thuốc này của bản-hiệu đặc tiếng đã lâu năm, bất cứ ho hàn, ho nhiệt, bị cảm sinh ho, hoặc đi nắng về ho, nam nữ lão thiếu đều là hợp dụng, ho nặng đến đâu chỉ già nửa chai nhẹ ngay lập tức.

Thứ thuốc này đựng bằng lọ thủy tinh bao phong cẩn thận để lâu không hỏng. Mỗi lọ ba hào.

Nửa tá (6 chai) một đồng rưỡi.

Quí-khách ở xa chiếu cố cho, xin gửi theo cách lĩnh hóa giao ngân, nếu có thư từ hoặc mandat gửi về cho bản hiệu, xin để tên như sau này :

SIOU-HANG-LAM

TIỀU-HẠNH-LÂM

108, phố hàng Buồm, Hanoi

Trong hiệu có thầy bắt mạch và đủ các thứ thuốc, các ngài muốn hỏi điều gì xin trả lời ngay.

SIOU-HANG-LAM

108, phố hàng Buồm, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về dường tiêu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol

chất : Salol

và chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp

CỨ MỖI NGÀY

tại uống

MỘT VIÊN THUỐC HƯỚN

CỦA ÔNG

Lương-y DEHAUT

cũng trước khi dùng cơm, thì CHẮC BẰNG KHỎE MẠNH LUÔN và ngăn được các chứng bệnh nguy hiểm hốt tại tuyệt ko bay là ko không đến nỗi mạnh ra. Được thuốc này trị các chứng bệnh :

NHỨC ĐẦU, ÂM, KHÔNG TIỀU, NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THU THỜI.

BÁN KHẮP Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis (près le Nord), Đồng, khắp trong thế giới đều biết.

CHẤN-HƯNG

Nhà Đồ hàng đồ vàng bạc thực có giấy cam kết

Phố hàng Bạc, số nhà 64, Hanoi

TÉLÉPHONE N° 336 — TÉLÉGRAMME : CHANHUNG

NÊN ĐỘI !!

Thường-thường các ngài hay hỏi đến các thứ mũ *Feutre thượng hạng, kiểu thật tối tân ;* vậy năm nay bản hiệu xin theo ý các ngài mà gởi sang đủ các thứ mũ ấy để các ngài dùng cho được vừa ý.

Các ngài muốn đội những thứ mũ ấy thì chỉ duy có bản-hiệu là có thôi, mà những thứ mũ này kiểu rất đẹp, giá bán phải chăng, đội rất bền, trong mấy năm cũng không hỏng được.

Nay kính

HAI-CHINH

74-76, Rue du Pont en Bois, 74-76

HANOI

2042

» RƯỢU BẠT-HẢ GET PIPPERMINT GET rượu này uống đi mát mồ và mát khan tiếng.

Bệnh hen ESPIC

DÙNG THUỐC HÚT VÀ THUỐC BỘT THÌ CHỨNG BỆNH SUYỄN, KHỎI. 2$,25 một hộp. Bán tại tất cả các hàng Bazar và tại phố St-Lazare, số 20, Paris. Nên nhìn chữ ký J. ESPIC ở trên điếu thuốc.

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lậu và giang-mai) truyền các ông chớ dùng thuốc nhảm, vì nó làm mất bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả nước độ hơn một đồng một lọ.

2033

KÍNH TẶNG

Hiệu thuốc L. BLANC ta vẫn gọi là hiệu LẬP-LANG, ở phố Tràng-tiền, số nhà 31, Hanoi, có lời bá-cáo rằng: Kể từ rằm cho đến 30 tháng chạp ta (từ 9 đến 24 Janvier 1925) ông bà nào mua thuốc của bản-hiệu từ hai đồng bạc trở lên, bản-hiệu xin kính tặng một chai rượu bổ « Œno Kola Coca » để dùng uống tết. Thứ rượu này rất ngon và rất tốt cho người bản-xứ. Vậy xin mời các ngài lại mua mà lấy thưởng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời-tiết thay đổi thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp thường sốt, ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Basco

0$ 90 một ống tiêu cachets

NHAN ĐẸP

Ngài muốn dùng cặt nhẫn đẹp hoặc đồ dùng bằng vàng bạc thực, xin ngài chiếu-cố cho bản-hiệu.

Hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Bất cứ ít nhiều, đều xin hoan-nghênh.

TONG-TUNE-TAI VING-KY

49, Phố hàng Ngang, Hanoi

2103

BỘ CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ VÀ NHỮNG BỆNH ĐAU TRẦN KINH CỦA BÀN BÀ

Cứ việt thuốc cứu đau-bà con gái thứ sinh à đoán bệnh kinh. Nếu ai mắc phải bệnh không ngủ, bệnh uất-ức, bệnh nóng nảng, bệnh đau lưng, bệnh thương gió, bệnh đau ngực, bệnh nhức đầu, bệnh nóng nực, bệnh hồi hộp, bệnh đau mắt rức, các bệnh đó thường gây chuyện sang bệnh đau đi gầy, như thế thì nên uống thứ thuốc *Nearinase* Thuốc này sẽ chữa khỏi bệnh đau thần kinh mà bệnh ấy là cho người ấy khỏe đẹp, nhà sinh ra bệnh thương gió và các bệnh khác thuốc về thần kinh nữa. Ở các xứ ông bà uống thuốc *Nearinase* này bị ngủ được ngon giấc.

Ở các hàng báo chữ rõ bổ bán cả.

Neurinase

2056

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

E. LAFON & R. LACAZE

Cựu bàng bào-chế hạng nhất ở Đại học đường Paris

KẾ NGHIỆP

59, Phố Paul-Bert, ngay trước hiệu G. M. R. (hiệu Gò-đa) và Hồ Hoàn-kiếm

Nhân dịp ngày tết Nguyên-đán

Từ ngày 19 tháng chạp ta đến ngày mồng 9 tháng giêng ta

Ai mua hàng được 0$50 sẽ được biếu một lọ nhỏ rượu :

VIN TONIQUE RÉGÉNÉRATEUR

của Giáp-sư J. K. WATSON

là một thứ thuốc bổ mạnh nhất để trị các bệnh huyết suy, đau gân, bệnh giịp, bệnh sát rệt riêng.

Một lít 2$50 — Nửa lít 1$80

AI MUA THUỐC ĐÁNG HƠN 2$

SẼ BIẾU :

Nước hoa hoặc rượu mùi hạng quí

Những rượu mùi rất tốt nên mua mà uống tết

RƯỢU QUINQUINA BANYULS

2$00 một chai lít

RƯỢU QUINQUINA SAMOS

2$50 một chai lít

RƯỢU KOLA COCA

2$25 một chai lít

Dùng toàn những chất bổ thượng hạng

Bán ở hiệu Bào-chế **CHASSAGNE**

Với 10 quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua mua phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lấy mua phiếu phải góp 10 quan, sau mỗi tuần đóng 50 quan.

Một tiền lần đầu liền được quyền sở-hữu cái vé, và hễ vé trúng số được thu cả tiền.

Mỗi tháng rút ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nộp tiền liền được ngay cái vé và được dự tất cả các cuộc rút số cho đến khi vé trúng số mới thôi. Các vé *Crédit Foncier de France* được 3 % lợi-tức.

1 lô	100.000 quan	12 lô	1.000 quan
1 lô	10.000 quan	100 lô	500 quan

Cứ mỗi tuần mà sẽ tiền nộp kỳ thứ nhất là 10 quan

Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 125, Boulevard Périer

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul Bert, phố Bồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Ngày tết Nguyên-đán

BÁN GIÁ RẺ

XEM GIAN HÀNG BÁN XÀ-PHONG, NƯỚC HOA

NƯỚC HOA rất thanh « *Giraud* »	Một lọ :	4 fr.	25
NƯỚC COLOGNE « *Giraud 70°* »	Độ chừng một lít :	25 fr.	00
EXTRAIT *Francelys*, lọ kiểu đẹp.	Một lọ :	4 fr.	50
NƯỚC HOA *Piver Trèfle incarnat*, lọ vuông, có hộp		13 fr.	50
PHẤN *Hyalomiel*	Một hộp :	2 fr.	50
XÀ-PHÒNG gói giấy bóng	Một hộp 12 miếng :	20 fr.	00
XÀ-PHÒNG hình quả trứng	Một hộp 12 miếng :	12 fr.	00
HỘP ba miếng xà-phòng Santal	Một hộp :	8 fr.	50
XÀ-PHÒNG đánh răng *Bi-Oxyne*. Một hộp bằng aluminium :		8 fr.	00

BOITE POSTALE N° 46

CÁC NGÀI GỞ THƯ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền to, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lần mua vé thì giá 20 quan, sau thì đóng làm 20 tháng mỗi tháng là mười quan, 10 tháng sau nữa, lần được ngay cái vé, rồng mình có quyền sở-hữu, hễ vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ phải bỏ đành dịp một lần bạc nhỏ không ngại đến, mà đã được dự các cuộc rút số, lại được số quyền chắc mỗi cái vé rồi cứ số sinh lợi-tức.

Mỗi tháng mình nhớ năm tấm kỳ các cuộc rút số : 15 tor Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Trên rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất số cũng dễ trúng làm

Muốn dự các cuộc rút số kỳ, nên gởi 20 quan cho ông chủ-nhiệm nhà :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6676

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)